

Sygn. akt **IC 876/11**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 października 2014r.

Sąd Okręgowy w Lublinie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący : **S.S.O. Grażyna Lipianin**

Protokolant : **Ilona Pasternak**

po rozpoznaniu w dniu 25 września 2014r. na rozprawie

sprawy z powództwa

(...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W.

przeciwko

K. G. (1)

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego K. G. (1) na rzecz powoda (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. kwoty:

a) **197.100,53 zł** (sto dziewięćdziesiąt siedem tysięcy sto złotych pięćdziesiąt trzy grosze) z odsetkami ustawowymi od 30 marca 2011r. do dnia zapłaty;

b) **16.034,08 zł** (szesnaście tysięcy trzydzieści cztery złote osiem groszy) z odsetkami ustawowymi od 31 marca 2011r. do dnia zapłaty;

c) **16.918,24 zł** (szesnaście tysięcy dziewięćset osiemnaście złotych) z odsetkami ustawowymi od 31 marca 2011r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda tytułem kosztów procesu kwotę 18.737zł (osiemnaście tysięcy siedemset trzydzieści siedem złotych);

III. przyznaje od Skarbu Państwa Sądowi Okręgowemu w Lublinie na rzecz adwokata F. P. kwotę 7.200zł (siedem tysięcy dwieście złotych) powiększoną o aktualnie obowiązującą stawkę podatku od towarów i usług tytułem nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej pozwanemu z urzędu;

IV. rygoru natychmiastowej wykonalności wyrokowi nie nadaje.

IC 876/11

UZASADNIENIE

W pozwie z 31 marca 2011r. (...) Spółka Akcyjna Odział w Polsce z siedzibą w W. wniósł o orzeczenie nakazem zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym, że pozwany K. G. (1) winien zapłacić powodowi kwoty 197.100,53 zł z odsetkami ustawowymi od 30 marca 2011r. do dnia zapłaty, 16.034,08 zł z odsetkami ustawowymi od 31 marca 2011r. do dnia zapłaty i 16.918,24zł z odsetkami ustawowymi od 31 marca 2011r. do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z 19 kwietnia 2011r. Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie nakazał pozwanemu zapłacić powodowi w ciągu dwóch tygodni od doręczenia nakazu zapłaty kwotę 197.100,53 zł z odsetkami ustawowymi od 30 marca 2011r. do dnia zapłaty, kwotę 16.034,08 zł z odsetkami ustawowymi od 31 marca 2011r. do dnia zapłaty i kwotę 16.918,24zł z odsetkami ustawowymi od 31 marca 2011r. do dnia zapłaty oraz kwotę 10.132,08 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania (nakaz zapłaty k. 9).

Pozwany wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty. Zaskarżył nakaz zapłaty w całości, wnosił o oddalenie powództwa. Podnosił brak umowy podpisanej z bankiem, brak negocjacji i uzgodnień dotyczących wysokości kredytu i rat, że pracownicy banku widzieli w jakiej kondycji finansowej i zdrowotnej znajduje się pozwany, wysokość otwartej linii kredytowej ustalono wbrew woli i wiedzy pozwanego, nie korzystał z linii kredytowej (sprzeciw k. 12-13).

Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie postanowieniem z 17 maja 2011r. stwierdził skuteczne wniesienie sprzeciwu i utratę mocy nakazu zapłaty w całości. Przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Lubartowie (postanowienie k. 16).

Postanowieniem z 26 września 2011r. Sąd Rejonowy w Lubartowie stwierdził swoją niewłaściwość i na podstawie art. 17 § 4 kpc w zw. z art. 200 § 1 kpc przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Lublinie jako rzeczowo właściwemu (postanowienie k. 36).

W piśmie z 5 stycznia 2012r. pozwany twierdził, że o linii kredytowej dowiedział się telefonicznie, z umową nigdy się nie zapoznawał i nie stawiał podpisu. Podczas spotkania z pracownikami banku podpisał „czysty” dokument, który miał posłużyć jako czytnik do (...). Obecna przy tym była jego pracownica A. F.. Gdy przestał spłacać rzekome zobowiązania, zaczęto nękać go telefonami w sprawie zmiany umowy, a jego zdaniem chodziło o podpis. (...) otwarcia tak wysokiej linii kredytowej wyszła od pracowników banku, nie prosił o taki kredyt (pismo k. 40-42).

Pełnomocnik powoda na rozprawie podtrzymał żądanie pozwu (pismo procesowe k. 53-97, protokół rozprawy k. 98-100).

Pełnomocnik pozwanego wnosił o oddalenie powództwa.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

K. G. (1) był zainteresowany ofertą kredytową (...) S.A. Oddział w Polsce z siedzibą w W.. Kontaktował się telefonicznie z pracownikami banku.

Pracownicy oddziału mobilnego banku (...) umówili się na spotkanie z K. G. (1) w jego mieszkaniu w dniu 19 marca 2009r. Przedstawili ofertę kredytową i zapoznali się z dokumentami dotyczącymi kredytów posiadanych przez K. G. (1). Była przy tym obecna pracownica pozwanego A. B., uprzednio F. (zeznania świadka A. B. k. 125v-126). Na miejscu na kserokopiarce pozwanego sporządzone zostały kserokopie dokumentacji z kredytów posiadanych przez K. G. (1). Pracownicy banku przywieźli formularze, które wypełnione zostały przez nich w domu pozwanego na podstawie informacji przez niego podanych. Pozwany przeglądał formularze przed wypełnieniem. Mógł się zapoznać z ich treścią i podpisał je po wypełnieniu (wniosek o produkty kredytowe k. 58-59, umowa o kredyt bezpieczny k. 56-57, zeznania świadków E. S. i M. J. k. 320v-322).

K. G. (1) podpisał wniosek o udzielenie mu kredytu bezpiecznego z limitem nie wyższym niż 200.000zł. Jako miesięczny dochód netto z tytułu wynagrodzenia za pracę wskazał kwotę 4.500zł. Podał, że prowadzi działalność gospodarczą gabinet weterynaryjny (wniosek o produkty krajowe k. 58-59). Wylegitymował się dowodem osobistym (ksero dowodu k. 60).

Podpisał uzupełniony o jego dane druk umowy o kredyt bezpieczny. Zgodnie z treścią § 1 pkt 2 umowy bank miał poinformować klienta pisemnie o podjętej decyzji kredytowej w terminie 30 dni od podpisania umowy. Wniosek o kredyt i oraz pisemne powiadomienie o podjętej decyzji stanowiły integralną część umowy. Doręczono mu regulamin,

tabele opłat i prowizji, tabelę limitów transakcji i druk oświadczenia o odstąpieniu od umowy, co poświadczył w § 13 umowy o kredyt (umowa k. 56-57, regulamin kredytu bezpiecznego k. 63-72, tabela opłat i prowizji k. 73-74, tabela limitów transakcji k. 74, oświadczenie o odstąpieniu od umowy k. 75).

Umowa wymagała akceptacji centrali banku w W.. Tam dokumenty i sytuacja klienta były ponownie analizowane. E. S. i M. J. jako doradcy mobilni nie byli uprawnieni do podejmowania finalnej decyzji o udzieleniu kredytu.

Po zaakceptowaniu umowy przez centralę do klienta skierowana została pocztą korespondencja wraz z egzemplarzem umowy.

Przyznano pozwanemu limit 200.000zł.

27 marca 2009r. powód dokonał spłaty kredytów pozwanego w kwotach: 67.426,68zł, 51.633,83zł, 25.858,70zł i 51.034,73zł, łącznie na kwotę 198.373,68zł, w tym naliczone odsetki 2.409,74zł (wyciąg z rachunku kredytu bezpiecznego k. 81).

11 maja 2009r. pozwany wpłacił ratę kredytu w kwocie 3.957 zł (wyciąg z rachunku kredytu bezpiecznego k. 82). Kolejnej wpłaty dokonał 10 czerwca 2009r. w kwocie 3.975zł (wyciąg z rachunku kredytu bezpiecznego k. 83). 13 lipca 2009r. wpłacił 3.905zł (wyciąg rachunku kredytu bezpiecznego k. 84). 11 sierpnia 2009r. wpłacił 3.875zł (zestawienie k. 95). 14 września 2009r. wpłacił 2.000zł i 17 września 2009r. 1.845zł (wyciąg z rachunku k. 85). 12 października wpłacił 3.915zł (wyciąg z rachunku k. 86). 13 listopada 2009r. wpłacił 2.600zł i 25 listopada 2009r. 800zł (wyciąg z rachunku k. 87). 30 listopada 2009r. wpłacił 485 zł, 14 grudnia 2009r. 2.500zł. 21 grudnia 2009r. dokonał dwu wpłat na kwotę 1.000zł i 404 zł (wyciąg z rachunku k. 88). 9 lutego 2010r. wpłacił 3.000zł. 10 lutego 2010r. zarachowano dwa razy po 3.000zł. 18 lutego 2010r. dokonał spłaty kredytu na kwotę 925zł (wyciąg z rachunku kredytu bezpiecznego k. 80). Po tej dacie dalszych wpłat nie było (opis transakcji k. 95-96).

Pozwany korzystając z linii kredytowej dokonywał wypłat w bankomatach, korzystając z karty płatniczej. 25 września 2009r. wypłacił z bankomatu kwoty 3.000zł i 2.000zł (wyciąg z rachunku kredytu bezpiecznego k. 85). 30 listopada 2009r. wypłacił z bankomatu 2.000zł i 11 grudnia 2009r. 3.000zł. 8 lutego 2010r. wypłacił z bankomatu 2 razy po 3.000zł. 11 lutego 2010r. wypłacił z bankomatu 3.000zł. (wyciąg z rachunku k. 80).

22 grudnia 2009r. K. G. (1) wystąpił o restrukturyzację kredytu poprzez maksymalne wydłużenie okresu spłaty i obniżenie wysokości rat co uzasadnił złym stanem zdrowia, który był znany pracownikom banku. Podawał, że zrezygnował z prowadzenia gabinetu weterynaryjnego, jest na wcześniejszej emeryturze i w gabinecie weterynaryjnym zatrudniony jest jedynie na 1/8 etatu. Nadto przed podpisaniem umowy informowano go, że rata kredytu będzie wynosić 3.200zł, a nie prawie 4.000zł (wniosek k. 61).

Umowa została wypowiedziana przez powoda 31 lipca 2010r.

Na dzień 29 marca 2011r. zadłużenie pozwanego z tytułu umowy o kredyt bezpieczny wyniosło 230.052,85 zł. Składają się na nie:

- a) kwota 197.100,53zł niespłaconej należności głównej,
- b) kwota 16.034,08 zł odsetek umownych liczonych do dnia wypowiedzenia umowy, tj. 31 lipca 2010r.,
- c) kwota 16.918,24 zł odsetek ustawowych liczonych od 1 sierpnia 2010r. do 29 marca 2011r. (wyciąg z ksiąg bankowych k.30).

Aktualnie pozwany przebywa na emeryturze, otrzymuje 1.300zł netto miesięcznie (potwierdzenie wypłaty k. 123). Dodatkowo od 1 lipca 2009r. do kwietnia 2011r. był zatrudniony w gabinecie weterynaryjnym prowadzonym przez A. F. na stanowisku kierownik na 1/8 etatu na czas nieokreślony z wynagrodzeniem miesięcznym 160zł brutto

(zaświadczenia k. 62, zeznanie A. B. k. 125v-126). W 2012r. nadal prowadził gabinet weterynaryjny uzyskując dochód miesięczny 400zł (oświadczenie k. 132).

Pozwany od lat leczy się z powodu choroby wieńcowej, stanu po zawale mięśnia sercowego, migotania przedsionków miażdżycy i nadciśnienia tętniczego (karty informacyjne k. 107, 108, 109, 110, 111, 112, opinia biegłych sądowych k. 113, 114, dokumentacja medyczna k. 160-220, karta informacyjna z pobytu w szpitalu od 22 do 28 listopada 2013r. k. 367). Od marca 2010r. był leczony w poradni zdrowia psychicznego (zaświadczenie k. 119). Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w L. 26 marca 2010r. określił stopień niepełnosprawności K. G. (1) jako znaczny (orzeczenie o stopniu niepełnosprawności k. 106).

Orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS z 29 marca 2011r. K. G. (1) uznany został za trwale niezdolnego do samodzielnej egzystencji (orzeczenie k. 105 i 124).

Biegły sądowy specjalista psychiatra M. M. opiniował, że K. G. (2) jest osobą o prawidłowym poziomie intelektualnym. Występuje u niego uzależnienie od alkoholu. Mimo złego stanu zdrowia nadal sięga po alkohol. Jest całkowicie bezkrytyczny wobec uzależnienia. Jednakże uzależnienie nie ograniczyło jego zdolności do czynności prawnych. W rok po zawarciu umowy o kredyt konsolidacyjny został zarejestrowany w poradni zdrowia psychicznego. Stwierdzono zaburzenia emocjonalne na podłożu alkoholizmu i równocześnie zaburzenia nastroju na podłożu organicznym. Cechy organicznych uszkodzeń mózgu (spowodowanych zarówno nadużywaniem alkoholu, jak i przede wszystkim procesami naczyniopochodnymi, czyli miażdżycowymi) są u pozwanego mało nasilone. Nie ma objawów otępiennych: sprawnie porządkuje fakty, wypowiada się obszernie i logicznie. Cechy te przejawiają się jako skłonność do wielomówności, spadek krytycyzmu dyskretnie euforyczny, niefrasobliwy nastrój. Nie występuje i nie występowało otępienie. Nie występują zaburzenia psychiczne. Nie stwierdzono objawów psychotycznych. Adekwatnie rozpoznaje rzeczywistość i jest zdolny do pokierowania swoim postępowaniem. Nie występowały u K. G. (2) zaburzenia psychiczne, zaburzenia świadomości w dacie podpisywania umowy o kredyt konsolidacyjny i później. Miał zachowaną zdolność do podejmowania czynności prawnych (opinia biegłego sądowego specjalisty psychiatry M. M. k. 245-253v).

Komenda Powiatowa Policji w L. z zawiadomienia pozwanego prowadziła dochodzenie w sprawie Ds.669/10/D:

1. podrobienia w dniu 2009r. w R. podpisów K. G. (1) na umowie o przyznanie kredytu z linii Kredyt Bezpieczny oraz oświadczeniu konsolidacyjnym i dyspozycji przelewu w (...) S.A., tj. o czyn z art. 270 § 1 kk;
2. wypełnienia w dniu 19 marca 2009r. w R., niezgodnie z wolą podpisanego, blankietu oświadczenia konsolidacyjnego i dyspozycji przelewu opatrzonego podpisem K. G. (1), a następnie przedłożenie tak wypełnionego blankietu w (...) S.A., tj. o czyn z art. 270 § 2 kk.

Dochodzenie zostało umorzono - z punktu 1. wobec braku znamion czynu zabronionego na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 kpk i z punktu 2. wobec braku danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstwa na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 kpk (postanowienie k. 102).

31 grudnia 2012r. nastąpiło przeniesienie całego majątku (...) S.A. jako banku przejmowanego na rzecz (...) Bank (...) S.A. jako banku przejmującego. (...) Bank (...) S.A. jako podmiot przejmujący na zasadzie art. 494 Kodeksu spółek handlowych wstąpił z dniem połączenia we wszystkie prawa i obowiązki przejmowanego (...) S.A. (pismo pełnomocnika powoda k. 270, odpis pełny z rejestru przedsiębiorców k. 272-275 i k. 277-279 i k. 280-282, decyzja Komisji Nadzoru Finansowego k. 276).

Stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów.

Dokumenty dołączone do akt sprawy nie budziły wątpliwości Sądu. Pozwany kwestionował podpisanie dokumentów, a nadto podnosił, że podpisał niewypełnione druki. Okoliczności te nie zostały udowodnione, a tym zakresie ciężar dowodu spoczywał na pozwanym. Dochodzenie z zawiadomienia pozwanego zostało umorzono. Sam pozwany przez

kilka miesięcy realizował warunki umowy o kredyt bezpieczny. Spłacał raty kredytowe, korzystał z karty płatniczej wypłacając gotówkę w bankomatach.

Zeznania świadków E. S. i M. J. są wiarygodne. Nie podważają ich wyjaśnienia samego pozwanego, który chce uniknąć odpowiedzialności i przyjmuje korzystną dla siebie linię obrony. Świadek A. B. była obecna podczas wizyty pracowników banku w domu pozwanego, pomagała kompletować dokumenty. Jak zeznała pozwany po tej wizycie oczekiwał na nadesłanie dokumentów. Świadek nie uczestniczyła jednak w bezpośrednich uzgodnieniach między pozwanym a pracownikami banku co do warunków kredytu. Nie była też świadkiem rozmów telefonicznych prowadzonych jeszcze przed wizytą pracowników banku w domu pozwanego.

Sąd pominął dowód z zeznań pozwanego wobec jego niestawiennictwa na rozprawę i braku jakiegokolwiek usprawiedliwienia przyczyn. Pozwany choruje od lat, co wynika z dokumentacji, jednakże winien usprawiedliwić niestawiennictwo stosownym zaświadczeniem od lekarza sądowego (art. 214 § 1 kpc). Nadto pozwany składał w sprawie wyjaśnienia, okoliczności podnoszone przez pozwanego w pismach i wyjaśnieniach na rozprawie były badane za pomocą innych środków dowodowych: w postaci dokumentów, zeznań świadków i opinii biegłego. W ocenie sądu fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy zostały wyjaśnione i odrzucanie rozprawy z powodu nieusprawiedliwionego niestawiennictwa pozwanego powodowałoby jedynie nieuzasadnioną zwłokę w rozpoznaniu sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Strony łączyła umowa kredytowa, która jest umową dwustronną. Strony złożyły zgodne oświadczenia woli. Ułożyły stosunek prawny według swego uznania.

Powód zrealizował swoje zobowiązania z umowy. Początkowo pozwany spłacał raty miesięczne zgodnie z umową.

Pozwany nie znajdował się w stanie wyłączającym świadome albo swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli (art. 82 kc). Wywołana na tę okoliczność opinia biegłego tego nie potwierdziła.

Pozwany nie wykazał, by zawierając umowę był w błędzie (art. 84kc) bądź podpisał umowę na skutek podstępstwa (art. 86 kc). Nie uchylił się od skutków prawnych swego oświadczenia (art. 88 kc).

Pozwany miał możliwość odstąpienia od umowy, z czego nie skorzystał.

Nie wykazał by umowa była sprzeczna z zasadami współżycia społecznego (art. 58 § 2 kc). Korzystna dla kredytobiorcy ocena zdolności kredytowej nie powoduje nieważności umowy.

Pozwany podpisał umowę, co potwierdza dokument. Podpisał wypełnione przez pracownika banku druki. Nie udowodnił, że podpisał niewypełnione druki.

Pozwany nie udowodnił podnoszonych zarzutów, a ciężar dowodu w tym zakresie na nim spoczywał zgodnie z art. 6 kc.

Umowa jest ważna i wiążące są jej postanowienia co do zasad spłaty kredytu.

Z tytułu zawartej umowy do zapłaty pozostaje należność główna w kwocie 197.100zł,53 zł oraz odsetki umowne i ustawowe. Od daty wniesienia pozwu powodowi przysługują odsetki ustawowe od żądanych odsetek w kwocie 32.952,32zł.

Wysokość zadłużenia potwierdza wyciąg z ksiąg banku, stanowiący dokument prywatny - art. 95 1a ustawy z 29 sierpnia 1997r. Prawo bankowe (Dz. U. 2012.1376), którego treść nie była kwestionowana przez pozwanego.

Pozwany nie kwestionował wyliczenia kwot zadłużenia.

Rygoru natychmiastowej wykonalności wyrokowi nie nadano, ponieważ powód nie wykazał przesłanek z art. 333 § 3 kpc.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania uzasadnia treść art. 98 i 99 k.p.c.

Powód poniósł koszty procesu łącznie w kwocie 10.110zł, na które składają się opłata od pozwu 2.876zł, wynagrodzenie pełnomocnika 7.200zł i opłata od pełnomocnictw 17złx2.

Sąd nie znalazł podstaw do zastosowania zasady słuszności z art. 102 kpc

Pozwany reprezentowany był przez adwokata ustanowionego z urzędu. Na zasadzie § 6 pkt 7) w zw. z § 19 i 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. z 2013r., poz. 461) przyznano adwokatowi wynagrodzenie.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.